

21. Kdo rozkošně chová z dětinství služebníka svého, naposledy bude syn.
22. Člověk * hněvivý vzbuzuje svár, a prchlivý mnoho hřeší.
*k.15,18.
23. Pýcha * člověka snižuje jej, ale chudý o duchem dosahuje slávy. *Job 22,29. Mat. 23,12. 2. Kor. 12,5.3.
24. Kdo má spolek s zlodějem, v nenávisti má duši svou; * zlořeční slyší, však neoznámí. *III. M. 5,1.
25. Strašlivý člověk klade sobě osídlo, ale kdo * doufá v Hospodina, * bývá povýšen. *2. Z. 12,26.
26. Mnozí hledají tvář páni, ješto od Hospodina * jest soud jednoho každého.
27. Ohavnost * spravedlivým jest muž nepravý, ohavnost pak bezbožnému, kdož upřímě * kráčí. *Gal. 6,14.
- KAPITOLA 30.
- Slova Agura, syna Jáke. Sepsání řečí muže toho k Itielovi, k Itielovi, a Uchalovi.
2. Jistě žef jsem hloupejší nad jiné, tak že rozumnosti člověka obecného nemám.
3. Aníž jsem se naučil moudrosti, a umění svatých neumím.
4. Kdo * vstoupil v nebe, i sstoupil? Kdo sebral vodu v roucho své? Kdo upevnil všecky končiny země? Které jméno jeho, a jaké jméno syna jeho, vš-li? *I. Tim. 6,16.
5. Všeliká * výmluvnost! Boží přecitěná jest; onť jest štít doufalčích v něho. *Z. 12,7; 19,9.
6. Nepřidávej k slovům jeho, a by tě nekárál, a byl bys ve lži postizen.
7. Dvou věci žádám od tebe, neoslýchvej mně, prvé než umru;
8. Marnost a slovo lživé vzdal ode mne, chudoby neb bohatství nedávej mi, živ mne pokrmem * vedle potřeby mé, *k. 31,15. I. M. 47,22.
9. Abych * snad nasycen jsa, tě nezapřel, a neřekl: Kdo o jest Hospodin, a nebral naprázdno jména Hospodina Boha svého. *V. M. 8,12; 32,15. II. M. 5,2.
10. Nesoč na služebníka před páni, nem jeho, a by nezlořečil, a ty a bys nehrěšil.
11. Jest pokolení, kteréž otci svému zlořečí, a matce své ne-dobřeřečí.
12. Jest pokolení čisté samo u sebe, ačkolí od nečistot svých ne-sebe, ačkolí od nečistot svých ne-berou obmytí.
13. Jest pokolení, jehož vysoké jsou oči, a víčka jeho jsou vyzdvížená.
14. Jest pokolení, jehož zubové jsou mečové, a třenovní zubové jeho nožové, k zžírání chudých na zemi a nutných na světě.
15. Pljavitce má dvě deery říkající: Dej, dej. Tři věci * nebyvají nasyceny, anobřž čtyry, kteréž nikdy neřeknou: Dosti. *Abak. 2,5.
16. Peklo a život neploďná, země též nebývá nasycena vodou, a oheň neřiká: Dosti.
17. Oko, * kteréž se posmívá otci, a pohrdá posluženstvím matky, vyklubi krkavecí potochi, aneb snědí je orličata. *k. 26,20.
18. Tři tyto věci skryty jsou předemnou, nýbržž čtyry, kteréžž neznám:
19. Cesty orlice v povětří, cesty hada na skále, cesty lodí u prostřed moře, a cesty muže při pan-ně.
20. Takováž jest cesta ženy zlozvěš: Ji, a utře ústa svá, a di: Nepáchala jsem nepravosti.
21. Podať tmi věcmi pohybuje se země, anobřž pod čtyřmi, jichž nemůž sněsti:
22. Pod služebníkem, když kra-luje, a blázněm, když se nasytí chleba;
23. Pod omrzalou, když se vdá, a děvkuou, * když dědičkou bývá paní své. *I. M. 16,3.4.
24. Čtyry tyto věci jsou malé na zemi, a však jsou moudřejší nad mudrece:
25. Mravenci, * lid nesilný, kteříž však připravují v létě pokrm svůj;
26. Králíkové, lid nesilný, kteříž však stavějí v skále dům svůj;
27. Krále nemají kobyly, a však vycházejí po houfích všecky;
28. Pavouk rukama dělá, a bývá na palácích královských.
29. Tři tyto věci udatně vykrahčují, anobřžž čtyry, kteréž zmu-žile chodí:
30. Lev nejsilnější mezi zvířaty, kterýž neustupuje před žádným;
31. Přepásaný na bedrách kůň neb kozel, a král, proti němuž žádný nepovstává.
32. Jestliže jsi bláznil, vynášeje se, a mysli-liš zle, ruku na ústa polož.

Kdo tluče smetanu, stlouká máslo, a stiskání nosu vyvodí krev, tak poupení k hněvu vyvodí svár.

KAPITOLA 31.

Naučení, jeho by se měl bráť vztřihati, a co činiti. 10. Sčválení ženy * lečbetná. 17. Přepasuje silou bedra svá, a zsiluje ramena svá. 18. Zakouší, jak jest užitečné zamětknutí její; ani v noci nehasne svíce její. 19. Rukama svými sahá k kuzeli, a prsty svými drží vřetenou. 20. Ruku svou otvírá chudému, a ruce své vztahuje k uzne-mu. 21. Nebojí se za čeled svou v čas sněhu; nebo všecka čeled její ob-láčí se v roucho dvojnásobní. 22. Koberce dělá sobě z kmentu, a z zlatohlavy jest oděv její. 23. Patrný jest v branách * man-žel její, když sedá s staršími země. *k. 11,16. 24. Piatno drahé dělá, a prodává; též i pasy prodává kupci. 25. Síla a krása oděv její. Ne-stará se o časy potomní. 26. Ústa svá otvírá k moudrosti, a naučení dobrotivosti v jazyku jejím. 27. Spatruje obcování čeledi své, a chleba zahálky nejí. 28. Povstanouce synové její, bla-hoslavi ji; manžel její také chválí ji. 29. Řikaje: Mnohé ženy statečně sobě počínaly, ty pak převyšuješ je všecky. 30. Oklamavatelná jest přijem-nost a marná krása; žena, kteráž se bojí Hospodina, tať chválena bude. 31. Dejtež takové z ovoce rukou jejích, a nechať jí chváli v bra-nách skutkové její.

KNIHA ECCLESIASTES,

TOTIŽ KAZATEL.

KAPITOLA 1.

Všecká utlování lidská jsou marná, a jakž pro nešťastost žeh samých, tak i toho, čím se zanášejí; 12. čeloh bed-livým všech věcí spycováním, a vlast-ním zkoušením kazatel potvrzuje. Slova kazatele syna Davidova, krále v Jeruzalémě.

2. Marnost * nad marnostmi, řekl kazatel, marnost nad marnostmi, a všechno marnost. *k. 12,8.
3. Jaký užitek má člověk ze všeli-jaké práce své, * kterouž vede pod sluncem? *k. 2,22.
4. Věk pomijl, a jiný věk nastá-vá, ačkoli země na věky trvá.

KAPITOLA 2.

Pravé blahoslavenství nezáleží v li-
bostech tělesných, 12. ani na moudrosti
světa, 24. ale na tom, aby člověk a po-
kojem a potěšenou myslí nadšených
Božích darů užíval.

Řekl jsem opět * srdci svému:
Nuzé nyní zkusím tě v veselí,
užívějíz tedy dobrých věcí. A hle,
i to marnost. *k.1.19.9.18.

2. Smíchu jsem řekl: Blázníš, a
veselí: Co to děláš?

3. Přemýšloval jsem v srdci
svém, abych povoloval v vině tě-
lu svému, srdce však vždy spra-
vuje moudrosti, a přidržel se
bláznovství dotud, až bych zkusil,
co by lepšího bylo synům lid-
ským, aby činili pod nebem v
počtu dnu života svého.

4. Veliké jsem skutky činil, vy-
stavěl jsem sobě domy, štipil
jsem sobě vinice.

5. Vzdělal jsem sobě zahrady a
střepnice, a štipil jsem v nich
stromy všelijakého ovoce.

6. Nadělal jsem sobě tvrbníků, a-
bych svažoval jimi les plodící
dříví.

7. Najednal jsem sobě služební-
ků a děvěk, a měl jsem čeled v
domě svém: k tomu i stáda skotů
a bravů veliká měl jsem nade
všecky, kteříž byli přede mnou v
Jeruzalémě.

8. Nahromáždil * jsem sobě také
stříbra a zlata a klnouti od králů
a krajin; způsobil jsem sobě zpě-
váky a zpěvákyně i jiné rozkoše
synů lidských, a nástroje muzické
rozičné. *1Kr.10.10.11.12.13.

9. A tak * velikým jsem učinil,
a zrostl jsem nade všecky, kteříž
přede mnou byli v Jeruzalémě:
nadto moudrost má zůstávala při
mně. *1Kr.4.10.23.14.1.

10. A čehožkoli * žádaly oči mé,
nezbránil jsem jim, aniž jsem zbra-
ňoval srdci svému jakého veselí;
srdce mé zajisté veselilo se ze
vší práce mé, a to byl podíl můj
ze vší práce mé. *k.1.1.9.

11. Ale * jakž jsem se ohlédl na
všecky skutky své, kteréž činily
ruce mé, a na práci úsilné vede-
nou, a aj, o všecko marnost a ne-
trápení ducha, a že nic není u-
žitečného pod sluncem.

12. Pročež obrátil jsem se, a-
bych spatřoval moudrost a ne-
moudrost, i bláznovství. (Nebo co
by člověk spravil, chtěje násle-

13. Právě blahoslavenství nezáleží v li-
bostech tělesných, 12. ani na moudrosti
světa, 24. ale na tom, aby člověk a po-
kojem a potěšenou myslí nadšených
Božích darů užíval.

Řekl jsem opět * srdci svému:
Nuzé nyní zkusím tě v veselí,
užívějíz tedy dobrých věcí. A hle,
i to marnost. *k.1.19.9.18.

2. Smíchu jsem řekl: Blázníš, a
veselí: Co to děláš?

3. Přemýšloval jsem v srdci
svém, abych povoloval v vině tě-
lu svému, srdce však vždy spra-
vuje moudrosti, a přidržel se
bláznovství dotud, až bych zkusil,
co by lepšího bylo synům lid-
ským, aby činili pod nebem v
počtu dnu života svého.

4. Veliké jsem skutky činil, vy-
stavěl jsem sobě domy, štipil
jsem sobě vinice.

5. Vzdělal jsem sobě zahrady a
střepnice, a štipil jsem v nich
stromy všelijakého ovoce.

KAPITOLA 3.

jemu, dává moudrost, umění a
veselí; hříšník pak dává trápení,
aby shromáždžoval a hrnul, čehož
by zanechal tomu, kterýž se líbí
Bohu. I to také jest marnost a
trápení ducha.

13. Právě blahoslavenství nezáleží v li-
bostech tělesných, 12. ani na moudrosti
světa, 24. ale na tom, aby člověk a po-
kojem a potěšenou myslí nadšených
Božích darů užíval.

Řekl jsem opět * srdci svému:
Nuzé nyní zkusím tě v veselí,
užívějíz tedy dobrých věcí. A hle,
i to marnost. *k.1.19.9.18.

2. Smíchu jsem řekl: Blázníš, a
veselí: Co to děláš?

3. Přemýšloval jsem v srdci
svém, abych povoloval v vině tě-
lu svému, srdce však vždy spra-
vuje moudrosti, a přidržel se
bláznovství dotud, až bych zkusil,
co by lepšího bylo synům lid-
ským, aby činili pod nebem v
počtu dnu života svého.

4. Veliké jsem skutky činil, vy-
stavěl jsem sobě domy, štipil
jsem sobě vinice.

5. Vzdělal jsem sobě zahrady a
střepnice, a štipil jsem v nich
stromy všelijakého ovoce.

6. Nadělal jsem sobě tvrbníků, a-
bych svažoval jimi les plodící
dříví.

7. Najednal jsem sobě služební-
ků a děvěk, a měl jsem čeled v
domě svém: k tomu i stáda skotů
a bravů veliká měl jsem nade
všecky, kteříž byli přede mnou v
Jeruzalémě.

8. Nahromáždil * jsem sobě také
stříbra a zlata a klnouti od králů
a krajin; způsobil jsem sobě zpě-
váky a zpěvákyně i jiné rozkoše
synů lidských, a nástroje muzické
rozičné. *1Kr.10.10.11.12.13.

9. A tak * velikým jsem učinil,
a zrostl jsem nade všecky, kteříž
přede mnou byli v Jeruzalémě:
nadto moudrost má zůstávala při
mně. *1Kr.4.10.23.14.1.

10. A čehožkoli * žádaly oči mé,
nezbránil jsem jim, aniž jsem zbra-
ňoval srdci svému jakého veselí;
srdce mé zajisté veselilo se ze
vší práce mé, a to byl podíl můj
ze vší práce mé. *k.1.1.9.

11. Ale * jakž jsem se ohlédl na
všecky skutky své, kteréž činily
ruce mé, a na práci úsilné vede-
nou, a aj, o všecko marnost a ne-
trápení ducha, a že nic není u-
žitečného pod sluncem.

12. Pročež obrátil jsem se, a-
bych spatřoval moudrost a ne-
moudrost, i bláznovství. (Nebo co
by člověk spravil, chtěje násle-

13. Právě blahoslavenství nezáleží v li-
bostech tělesných, 12. ani na moudrosti
světa, 24. ale na tom, aby člověk a po-
kojem a potěšenou myslí nadšených
Božích darů užíval.

Řekl jsem opět * srdci svému:
Nuzé nyní zkusím tě v veselí,
užívějíz tedy dobrých věcí. A hle,
i to marnost. *k.1.19.9.18.

2. Smíchu jsem řekl: Blázníš, a
veselí: Co to děláš?

3. Přemýšloval jsem v srdci
svém, abych povoloval v vině tě-
lu svému, srdce však vždy spra-
vuje moudrosti, a přidržel se
bláznovství dotud, až bych zkusil,
co by lepšího bylo synům lid-
ským, aby činili pod nebem v
počtu dnu života svého.

4. Veliké jsem skutky činil, vy-
stavěl jsem sobě domy, štipil
jsem sobě vinice.

5. Vzdělal jsem sobě zahrady a
střepnice, a štipil jsem v nich
stromy všelijakého ovoce.

jemu, dává moudrost, umění a
veselí; hříšník pak dává trápení,
aby shromáždžoval a hrnul, čehož
by zanechal tomu, kterýž se líbí
Bohu. I to také jest marnost a
trápení ducha.

13. Právě blahoslavenství nezáleží v li-
bostech tělesných, 12. ani na moudrosti
světa, 24. ale na tom, aby člověk a po-
kojem a potěšenou myslí nadšených
Božích darů užíval.

Řekl jsem opět * srdci svému:
Nuzé nyní zkusím tě v veselí,
užívějíz tedy dobrých věcí. A hle,
i to marnost. *k.1.19.9.18.

2. Smíchu jsem řekl: Blázníš, a
veselí: Co to děláš?

3. Přemýšloval jsem v srdci
svém, abych povoloval v vině tě-
lu svému, srdce však vždy spra-
vuje moudrosti, a přidržel se
bláznovství dotud, až bych zkusil,
co by lepšího bylo synům lid-
ským, aby činili pod nebem v
počtu dnu života svého.

4. Veliké jsem skutky činil, vy-
stavěl jsem sobě domy, štipil
jsem sobě vinice.

5. Vzdělal jsem sobě zahrady a
střepnice, a štipil jsem v nich
stromy všelijakého ovoce.

6. Nadělal jsem sobě tvrbníků, a-
bych svažoval jimi les plodící
dříví.

7. Najednal jsem sobě služební-
ků a děvěk, a měl jsem čeled v
domě svém: k tomu i stáda skotů
a bravů veliká měl jsem nade
všecky, kteříž byli přede mnou v
Jeruzalémě.

8. Nahromáždil * jsem sobě také
stříbra a zlata a klnouti od králů
a krajin; způsobil jsem sobě zpě-
váky a zpěvákyně i jiné rozkoše
synů lidských, a nástroje muzické
rozičné. *1Kr.10.10.11.12.13.

9. A tak * velikým jsem učinil,
a zrostl jsem nade všecky, kteříž
přede mnou byli v Jeruzalémě:
nadto moudrost má zůstávala při
mně. *1Kr.4.10.23.14.1.

10. A čehožkoli * žádaly oči mé,
nezbránil jsem jim, aniž jsem zbra-
ňoval srdci svému jakého veselí;
srdce mé zajisté veselilo se ze
vší práce mé, a to byl podíl můj
ze vší práce mé. *k.1.1.9.

11. Ale * jakž jsem se ohlédl na
všecky skutky své, kteréž činily
ruce mé, a na práci úsilné vede-
nou, a aj, o všecko marnost a ne-
trápení ducha, a že nic není u-
žitečného pod sluncem.

12. Pročež obrátil jsem se, a-
bych spatřoval moudrost a ne-
moudrost, i bláznovství. (Nebo co
by člověk spravil, chtěje násle-

13. Právě blahoslavenství nezáleží v li-
bostech tělesných, 12. ani na moudrosti
světa, 24. ale na tom, aby člověk a po-
kojem a potěšenou myslí nadšených
Božích darů užíval.

Řekl jsem opět * srdci svému:
Nuzé nyní zkusím tě v veselí,
užívějíz tedy dobrých věcí. A hle,
i to marnost. *k.1.19.9.18.

2. Smíchu jsem řekl: Blázníš, a
veselí: Co to děláš?

3. Přemýšloval jsem v srdci
svém, abych povoloval v vině tě-
lu svému, srdce však vždy spra-
vuje moudrosti, a přidržel se
bláznovství dotud, až bych zkusil,
co by lepšího bylo synům lid-
ským, aby činili pod nebem v
počtu dnu života svého.

4. Veliké jsem skutky činil, vy-
stavěl jsem sobě domy, štipil
jsem sobě vinice.

5. Vzdělal jsem sobě zahrady a
střepnice, a štipil jsem v nich
stromy všelijakého ovoce.

Budeť Bůh spravedlivého i bez-
žádného, ani syna, ani bratra, a
však není konce všeliké práci je-
ho, ani očí jeho nemohou se na-
sytyti bohatství. *Nepomyšl!* Ko-
mu já pracuji, tak že i životu své-
mu ujímám pohodlí? I to také
jest marnost a bídná zaneprázd-
nění.

9. Lépeť jest dvěma než jedno-
mu; mají zajisté dobrý užitek z
práce své.
10. Nebo padne-li který z nich,
druhý pozdvihne tvariše svého.
Běda tedy samotnému, když by
padl; nebo nemá druhého, aby ho
pozdvihl.

11. Také budou-li dva spolu le-
žeti, zahřeji se, ale jeden jak se
zahřeje?
12. Ovšem, jestliže by se kdo
jednoho zmocnit chtěl, dva po-
stavi se proti němu; ano trojná-
sobní provázek nesnadně se pře-
trhne.

13. Lepší jest dítě chudé a moud-
ré, než král starý a blázen, kte-
rýž neumí již ani napomenuti
přijímati.

14. Ačkoli z žaláře vychází aby
kraloval, nýbrž i v království
svém může na chudobu přijíti.

15. Viděl jsem vuceky živé, kte-
říž chodí pod sluncem, ani se
přidrželi pacholete, potomka o-
noho, kterýž měl kralovati místo
něho.

16. Nebyvalo konce té vrklosti
všeho lidu, jakž toho, kterýž byl
před nimi, takž ani potomci ně-
budou se těšiti z něho. Protož i
to jest marnost * a trápení ducha.
*k.4.14.

KAPITOLA 5.

Služba k vyvarování se marnosti. 10.
Marnost při užívání úrod zemských bé-
žicí a zřizované úrod užívání.

Ostráhej nohy své, když jdeš do
domu Božího, a * buď hotovější
k slyšení nežli k dávání obětí
bláznů; nebo oni neznají toho, že
žle čini. *1 Sm. 15.22. Oz. 6.6. Mat. 9.18.

2. Nebývej rychlý k mluvení,
ani srdce tvé kvapně k vynášení
slova před obličejem Božím, po-
něvadž Bůh jest na nebi, a ty na
zemi; protož necht * jsou slova
tvá nemnohá.
*Př. 10.19. Mat. 6.7. Jak. 1.19.

3. Nebo jakož přichází sen z ve-
líkého pracování, tak hlas * blá-
zna z množství slov.
*k.10.14.

4. Když bys učinil * sliib Bohu,

neprodlevej ho splnití, nebo ne-
má lhosti v blázních. Cožkoli
všečili se z práce své, to jest
dar Boží.
*k.2.24. 3.18.

5. Lépe jest, abys nesliboval, než
abys slibě, neplnil.
6. Nedopouštěj ústům svým, aby
k němu přivodila tělo tvé, aniž
říkej před andělem, že to jest
poblouzení. Proč máš hněvati Bo-
ha řečí svou, kterýž by na zkázu
přivedl dílo rukou tvých?

7. Nebo kdež jest mnoho snů, tu
i marnosti a slova mnohá, ale ty
Boha se boj.

8. Jestliže bys nátsk chudého a
zadrženi soudu a spravedlnosti
spatřil v krajině, nediv se té vě-
ci; nebo vyšší vysokého šetří, a
ještě vyšší nad nimi.

9. Zemský pak obřad u všech
přední místo má; i král roli
slouží.

10. Kdo miluje peníze, nenasytí
se penězi; a kdo miluje bojnost,
nebude míti užitku. I to jest mar-
nost.

11. Kde jest mnoho statku, mno-
ho bývá i těch, kteříž jedí jej.
Jakýž tedy má užitek pán jeho?
Jedině, že očima svýma hledí na
něj.

12. Sladký jest sen pracovitě-
mu, jež on málo neb mnoho, ale
sylost bohatého nedopouští mu
spáti.

13. Jest přebídná věc, kterozž
jest viděl pod sluncem: * Bohat-
ství nachované tomu, kdož je má,
k jeho zlému.
*Job 20.20.

14. Nebo hme bohatství takové
pro zlou správu; syn, kteréhož
zplodil, nebude míti v ruce své
ničeho.

15. Jakž vyšel * z života matky
své nahý, tak zase odchází, jakž
přišel, aniž čeho odnáší z práce
své, což by vzal v ruku svou.
*Job 1.21. 1. Tim. 6.7.

16. A toť jest také přebídná věc,
že rovně, jakž přišel, tak odjiti
musí. Protož jaký užitek míti
bude toho, že pracoval u vítě?

17. K tomu, že po všecky dny
své v temnostech jdal, s mno-
hým zřucením, nemoci a hněvem?
18. Aj, toť jsem já * spatřil, že
dobrá a čistá jest věc jísti a píti a
užívati pohodlí ze vsí práce své,
kterozž kdo vede pod sluncem v
počtu dnů života svého, kterých
dal jemu Bůh, nebo to jest podíl
jeho.
*k.2.24.

19. A že kterémukoli člověku dal

Bůh bohatství a zboží, a dopustil,
aby užíval * jich, a bral díl svůj,
a všečili se z práce své, to jest
dar Boží.
*k.2.24. 3.18.

20. Nebo nebude mnoho pamato-
vati na dny života svého, proto
že Bůh jemu přeje veselí srdce
jeho.

KAPITOLA 6.

Skoupnost a lakomá žádost člověka, ner-
ci-li nespomáhá k dobrému bydlu života
zájebního, alebrá ještě ku překážce jemu
jest.

Jest bídná věc, kterouž jsem vi-
děl pod sluncem, a lidem oby-
čejná:

2. Kterému člověku dal Bůh bo-
hatsví a zboží i slávu, tak že ne-
má nedostatku duše jeho v ni-
čemž, čehokoli žádá, a však ne-
dopouští mu Bůh užívati těch vě-
cí, ale jiný leckdos sžíve to, a
toť jest marnost a bídná věc.

3. Zplodil-li by kdo sto sytinů, a
byl by živ mnoho let, takkoli roz-
množeni jsou dnové let jeho, ne-
množeni život jeho nasyčen dobrými
věcmi, a neměl by ani pohřbu,
pravím, že šťastnější * jest nedo-
chudě nežli on.
*Job 5.16.

4. Nebo ono v zmaření přichá-
zeje, do temnosti odchází, a jmé-
no jeho temnostmi přikryto bývá.
5. Nýbrž ani slunce nevidá aniž
čeho poznává, a tak odpocínati
má lepší nežli onen.

6. A byť pak byl živ dva tisíce
let, a pohodil by neužil, zdalíž
* k jednomu místu všickni ne-
odcházejí?
*k.3.20.

7. Všecka práce člověka jest pro
ústa jeho, a však duše jeho ne-
může se nasytiti.

8. Nebo co má více moudrý než-
li blázen? A co chudý, kterýž se
umí chovati mezi lidmi?

9. Lépe jest viděti nežli žádati,
ducha.

10. Cimžkoli jest, dávno jest tím
nazván, a známé bylo, že člověk
býti měl, a že se nebude moci
souditi s silnějším, nežli jest sám.

11. A ponevadž předešel jest mno-
há rozmnožiti marnost, co na
tom má člověk?

12. Nebo kdo ví, co by bylo dob-
rého člověku v tomto životě, v
počtu dnů marného života jeho,
kterých pomíjejí jako stín? Aneb
kdo oznámí člověku, co se dítí
bude po něm pod sluncem?

KAPITOLA 7.

Rozličné věci jedny nad druhé vytváří kazatel. 11. moudrost pravou a rozleštěn-
mí i ovocem přechází. 28. potom moud-
rych a pobožných řídkost i přímou to-
ho oznamuje.

Lepší jest * jméno dobré nežli
mast výborná, a den smrti než
den narození člověka. *Pril. 12. 1. 15. 36.

2. Lépe jest jít do domu zámátku,
nežli jít do domu hodování, pro
dokonání každého člověka, a kdož
jest živ, složí to v srdci svém.

3. Lepší jest horlení nežli smích;
nebo zůřiva tvář polepšuje srdce.

4. Srdce moudrých v domě zá-
mátku, ale srdce bláznů v domě
veselí.

5. Lépe jest slyšeti zehrání moud-
rého, nežli aby někdo poslou-
chal písni bláznů.

6. Nebo jako praštiní trní pod
hrncem, tak smích blázna. A i to
jest marnost.

7. Snužování jistě k bláznov-
ství přivodí moudrého, a dar o-
stleje srdce.

8. Lepší jest skoncení věci nežli
pocátek její; lepší jest dlouho če-
kající nežli vysokomyslný.

9. Nebuď * kvapný v duchu svém
k hněvu; nebo hněv o v lůnu bláz-
nů odpočívá. *Jak. 1. 19. *Pril. 12. 16.

10. Nerkei: Čím jest to, že dno-
vo bys lepši byli nežli tito? Ne-
bo bys se nemoudře na to vyta-
zoval.

11. Dobrá jest moudrost s stat-
kem, a vešmi užitečná těm, kteříž
vidí slunce.

12. Nebo v stínu moudrosti a v
stínu stříbra odpočívají. A však
přednější jest umění moudrosti,
přimání životu, kdož ji mají.

13. Hleď na skutky Boží. Nebo
kdo může zpřímiti to, což on
zkřivil?

14. V den dobrý uživej dobrých
věcí, a v den zlý buď bedliv; nebo
i to naproti onomu učinil Bůh z
té přičiny, aby nenalezl člověk
po něm ničeho.

15. Všecko to viděl jsem za dnů
marnosti své: Bývá * spravedlivý,
kterýž hynie s spravedlností svou;
tolikéž bývá bezbožný, kterýž
dlouho živ jest v zlosti své. *K. 5. 14.

16. Nebyvej přilís * spravedlivý,
aniž buď přilís moudrý. Proč máš
na zkázu přicházeti? *K. 12. 9.

17. Nebuď přilís starostlivý, aniž
bývej bláznem. Proč máš umirati
divně času svého?

4. Nebo kde slovo královské, tu i
moc jeho, a kdo dí jemu: Co děláš? nebo
5. Kdo ostříhá příkázání, nezví o
ničem zlem. I čas i příčiny zná
srdce moudrého.

6. Nebo všeliké * předsevzetí má
čas a příčinu. Ale i to neštěstí
veliké člověka se přidrží. *K. 3. 1.

7. Že neví, co budoucího jest,
Nebo jak se stane, kdo mu oznámí?
8. Není člověka, kterýž by moc
měl nad životem, aby zadržel du-
ši, aniž má moci nad dnem smrti;

9. Nebo ani bráně v tom bojí, aniž
vysvobodí bezbožnosti bezbožného.

10. A tehdyž viděl jsem bezbožné
pohřbené, že se zase navrátili,
ale kteříž z místa svatého odstě-
pí, v zapomenutí dáni jsou v městě

11. Nebo že ne i hned ortel do-
cházi pro skutek zlý, protož vrou-
cí jest k tomu srdce synů lidských,
aby činili zlé věci.

12. A ačkoli hříšník čím zle na
stokrát, a vždy se mu odkládá,
já však vím, že dobře bude boji-
cím se Boha, kteříž se bojí obli-
čeje jeho.

13. S bezbožným pak nedobře se
dítí bude, * aniž se prodí dnové
jeho; minou jako stín, proto že
jest, bez bázně před obličejem
Božím. *Job. 8. 9. Iz. 3. 11.

14. Jest marnost, kterýž se děje
na zemi: Že * bývají spravedliví,
jimž se však vede, jako by činili
skutky bezbožných; zase bývají
bezbožní, kterýmž se však vede,
jako by činili skutky spravedli-
vých. Protož jsem řekl: I to také
jest marnost. *K. 7. 16.

15. A tak chvátil jsem veselí,
* proto že nic nemá lepšího člo-
věk pod sluncem, jediné aby jedl
a pil, a veselil se, a že to pozu-
stává jemu z práce jeho ve dnech
životu jeho, kterýž dal jemu Bůh
pod sluncem. *K. 2. 24. 3. 12. 22.

16. A ac jsem se * vydal srdcem
svým na to, abych moudrost vy-
stihnouti mohl, a vyrozměti bidě,
kteráž bývá na zemi, pro kterouž
ani ve dne ani v noci nespi,

17. A však viděl jsem při každém
skutku Božím, že nemůže člověk

vystihnouti skutku dějícího se pod
sluncem. O těž pracuje člověk,
vyhledati chléb, ale nenalezá;
nybřž být i myslil moudrý, že se
dová, nebude moci nic najíti.

KAPITOLA 9.

Nad jednotlivými dobrými i zlémi při-
běhy. 3. a nad bezbožnosti i smrtelnosti
lidskou kazatel nauká. 4. pokud jest
lépe žítu býti než umřít. 7. jak dává
Božích čarých sluhů nářev, 10. i po-
vinnost vykonávat, též bídu a nešť-
tečnost lidákou i jejich věci nešťato-
znáti, poučaje i 13. zapostědy moudrost
nade všecko vyřkává.

Všecko to zajisté rozvažoval jsem
v srdci svém, abych vysvětlil vše-
cko to, že spravedliví a moudří, i
skutkové jejich jsou v rukou Bo-
žích. Jakož milosti, tak ani nená-
visti nezna člověk ze všech věd,

1. Kterýž jsou před obličejem jeho.
2. Všecko se děje * jednotlivě
při všech; jedna a táž případnost
jest spravedlivého jako bezbožné-
ho, dobrého a čistého jako nečís-
ného, obětujícího jako toho, kte-
rýž neobětuje, tak dobrého jako
hříšníka, přísahajícího jako toho,
kterýž se přísahy bojí. *K. 2. 14.

3. A lot jest přebídná věc mezi
všim tím, což se děje pod slun-
cem, že případnost jednotlivě
jest všechněch, ovšem pak že srd-
ce synů lidských plně jest zlého,
a že bláznovství přidrží se srdce
jejich, pokudž živi jsou, polom
pak umírají.

4. Ačkoli ten, kterýž tovaryši se
všechnými živými, má naději, an
psu živému lépe jest nežli lvu
mrtvému.

5. Nebo živi vědí, že umřítí mají,
mrtví pak nevědí nic, * aniž více
mají odplaty, proto že v zapome-
nutí přišla památka jejich. *Job. 14. 21.

6. Anobřž i milování jejich, i ne-
návisť jejich, i závisť jejich zaby-
nula, a již více nemají dluhu na
věky v žádné věci, kteráž se děje
pod sluncem.

7. Nuže tedy jez s radostí chléb
svů, a pi s veselou myslí víno
své, nebo již oblibuje Bůh skutky
tvé.

8. Každého času ať jest roucho
bílé, a oteje na hlavě tvé
nechť není nedostatku.

9. Živ buď s manželkou, kte-
rouž jsi zamlouval, po všecky dny
životu marnosti své, kterýžž dan
pod sluncem po všecky dny mar-
nosti tvé; nebo to jest podíl tvůj

v životě. tomto a při práci tvé, kterouž vedeš pod sluncem.

10. Všecko, * což by před se vzala ruka tvá k činění, podlé možnosti své konej; nebo není práce ani důmyslu ani umění ani moudrosti v hrobě, do něhož se beřeš. *1 Sam. 10,7.

11. A obrátiv se, spatřil jsem pod sluncem, že nezáleží běh na rychlých, ani boj na udatných, nýbrž ani živnost na moudrých, ani bohatství na opatrných, ani přítěž na umělých, ale podlé času a příhody přináší se všechněm. 12. Nebo tak nezná člověk času svého jako ryby, kteréž loveny bývají síti škodlivou, a jako ptáci polapeni bývají osídlem; tak zlápaní bývají smové lidští v čas zlý, když na ně připadá v náhle. 13. Také i tuto moudrost viděl jsem pod sluncem, kteráž za velkou byla u mne:

14. Bylo město malé, a v něm lidí málo, k němuž přitáhl král mocný, a oběhnav je, zdělal proti němu náspý veliké.

15. I nalezl jest v něm muž chudý moudrý, kterýž vysvobodil to město moudrosti svou, ačkoli žádný nevzpomenul na muze toho chudého.

16. Protož řekl jsem já: Lepší jest moudrost než síla, ačkoli * moudrost chudého toho byla v pohrdání, a slovo jeho neposlouchali. *2, 14, 6.

17. Slovo moudrých pokojně poslouchati sluší, raději než křiku panujícího mezi blázný.

18. Lepší jest moudrost než nástrojové váleční, ale nemoudrý jeden kazí mnoho dobrého.

KAPITOLA 10.

Co o nemoudrém navrhl vysvětliv, učí pokotě, kteráž k vrchnostem prokřivená býti má; 16. * kódu zlé správy v světě, užitek pak dobré předkládaje, 17. dobře o vrchnosti empsiti učí.

Muchy mrtvé nasmrazují a nakažují mast apatek-áškou; tak pro moudrost a slávu vzácného malíč-ko bláznovství zohyzdíje.

2. Srdce moudrého jest po pravici jeho, ale srdce blázná po levici jeho.

3. I tehdyž když blázen cestou jde, srdce jeho nedostatek trpí; nebo všechněm znátí dáva, že blázen jest. 4. Jestliže by duch toho, jenž panuje, povstal proti tobě, * neopouští téj místa svého; nebo krotkost přitřz čini hráchum velikým. *2, 37, 1. Přib. 24, 19.

5. Jest zlá věc, kterouž jsem viděl pod sluncem, totiž neprozetelnost, kteráž pochází od vrchnosti.

6. Ze blázen postaven býva v důstojnosti veliké, a bohaří že v nízkosti sedávají.

7. Viděl jsem služebníky na koních, knížete pak, ana chodí pěšky jako služebníci.

8. Kdo * kopá jámu, upadá do ní; a kdo boří plot, uštkne jej had. *2, 7, 16. Přib. 26, 27.

9. Kdo přenáší kamení, urazí se jim; a kdo štípá dříví, nebezpečnější bude muili od něho.

10. Jestliže se ztupí železo, a ne-nabrousí-li ostří jeho, tedy síly přičiniti musí; ale mnohem lépe může to spraviti moudrost.

11. Uštkne-li had, než by zaklet byl, nic neprospějí slova zaklínáče.

12. Slova úst moudrého jsou příjemná, a ciztové blázná sehlcují je. 13. Počátek slov úst jeho jest nemoudrost, a ostatek mluvení jeho pouhé bláznovství.

14. Nebo blázen mnoho mluví, ješto neví * člověk ten, co budoucího jest. To zajisté, co bude po něm, o kdo mu oznámí? *8, 7, 9, 6, 12.

15. Práce bláznů k usání je přívodí, nebo neumí ani do města trefiti.

16. Běda tobě, země, když * král tvůj dítě jest, a knízata tvá ráno hodují. *12, 3, 4.

17. Blahoslavená jsi ty země, když král tvůj jest syn šlechtných, a knízata tvá, když čas jest, jít daj pro posilnění, a ne pro opilství.

18. Ano pro lenost schází krov, a pro opuštění rukou kapává do domu.

19. Pro obveselení strojivají hody, a vino * obveseluje život, peníze pak ke všemu dopomáhají. *6, 9, 18.

20. Ani * sám u sebe králi nezlořeč, ani v skryších pokoje svého nezlořeč mocnějšímu; nebo ptáček nebeský donesl by hlas ten, a to, což křídla má, vyjevilo by řeč tvoou. *11, 3, 24, 28. Šk. 23, 6.

KAPITOLA 11.

K milostivým skutkům 6. a k věrné práci v dobrém napomenuv, 7. i nedokonalost zdejního veseli ukazav kazatel, 9. ku pamatování na soud poselství k polepšení života slouží.

Pouštěj chléb svůj po vodě, nebo po mnohých dnech najdeš jej.

10. a mšíc i kvězdý, a navráti se hustí oblakové po dešti.

3. V ten den, v kterémž se třísti budou strážní domu, a nakříví se muži slini, a ustanou meliči, proto že jich málo bude, a zatmi se ti, kteříž vyhlédají z oken.

4. A zavřiny budou dvěře od ulice, s slabým zvukem mlení, a povstanou k hlasu ptačímú, a pře- vstanou všechny slibosti zpěvu;

5. Ano i vysokosti báti se budou, a úrazu na cestě, a kvěsti bude mandlový strom, tak že i kobylika těžká bude, a poruší se žádosti; nebo běže se člověk do domu věčného, a choditi budou po ulici kvilící;

6. Prvé než se přetrhne provaz stříbrný, a než se rozrazi číse zlatá, a roztríští se véderce nad vrcho- vištěm, a roztrhne se kolo nad studnici.

7. A navráti se * prach do země, jakž prvé byl, duch pak navráti se k Bohu, kterýž jej dal. *K. 3, 20. I. M. 3, 19.

8. Marnost * nad marnostmi, řekl kazatel, a všecko marnosti. *K. 1, 2.

9. Cím pak byl kazatel moudřejší, tím více vyučoval lid umění a rozvažoval, zpytoval, i složil * množství přísloví. *1 Král. 4, 32.

10. Snažoviti se kazatel vyhledati věci nejzáhodnější, a napsal, což pravého jest, a slova věrná.

11. Slova moudrých podobná ost- num a hřebíkum vbitým, slova skladatelů, kteráž jsou vydána od pastýře jednoho.

12. A tak tedy jimi, synu můj, hojně dosti osvícen býti můžeš. Dělánj knih mnohých žádného konce není, a čisti mnoho jest z- mlení těla

13. Summa * všeho, což jsi slyšel: Boha se boj, a o příkazani jeho ostříhej. *1 Tim. 1, 6. 6. mch. 6, 9.

14. Poněvadž všeliký skutek Bůh přivede * na soud, i každou věc tajnou, buďto dobrou, buďto zlou. *K. 11, 9. II. Kor. 5, 10.

2. Dej částku sedmi aneb i osmi, nebo nevíš, co zleho bude na zemi. 3. Když se naplňují oblakové, děšt na zem vydávají; a když padá, dřevo na pole dne aneb na půlnoci, na kteréz místo padá to dřevo, tu zůstává.

4. Kdo šetří větru, nebude sítí; a kdo hledí na husté oblaky, nebude žíti.

5. Jakož ty * nevíš, která jest cesta větru, a jak rostou kosti v životě tě- hotné, tak neznáš díla Božího, kteréz čini všecko. *2, 12, 7. Jan. 9, 8.

6. Hned z litra rozsivej simé své, a u večer nedávaj odpočinuti ruce své; nebo ty nevíš, co jest lepší- ho, to-li či ono, čili obě jedno- stejné dobré jest.

7. Přijemně * jest zajisté světo, a mlhá věc očima viděti slunce, *Mat. 20, 38.

8. A však, by mnoho let živ jsa člověk, ve všech těch veselil by se, tedy rozpomenu-li by se na dny temnosti, jak jich mnoho bude, což- koli přeběhlo, počte za marnost.

9. Raduj se, tedy, mládenče, veseluje srdce tvé ve dnech mlá- dosti tvé, a choď po cestách srdce svého, a podlé * žádosti očí svých, než věž, že tě s tím se všim přív- vede Bůh na soud. *K. 2, 10.

10. Anobřz odejmi hměv od srdce svého, a odvrať zlost od těla své- ho; nebo dětinství a mladost jest marnost.

KAPITOLA 12.

Ku pamatování hmev v mladosti na Pa- na Boha, předloženiím způsobu věku se- žleho i emrd, kazatel probudiv, 8. a že všechny věci marnosti jsou, obnoviv, 12. ať nejpřednější z ni učiti měl ukazuje.

A pamatuj * na stvořitele svého ve dnech mladosti své, přvé než nastanou dnové zli, a přiblíží se léta, o nichž díš: Nemám v nich zalíbení; *Přib. 3, 6.

2. Prvé než se zatmi slunce a svět-

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA.

KAPITOLA 1.

Čirkev milosti chotě svého sažená žá- dá přebývat v něm. 6. A předloživší mladý u víře, aby se na její zevnitřní před světem nezlčnost nehoráti, 7. a choťem svým milostná a důvěrná roz- mlouvá.

Píseň nejpřednější z písní Šalo- mounových.

2. Ó by mne polibil políbením úst svých; nebo lepší jsou milosti tvé nežli víno.

3. Pro vůni masti tvé jsou výbor-